

Strjál stærðfræði II T-419 - STR2

Lokapróf

Kennari: Halldór Halldórsson

Dagsetning: 04.04.2011

Tími: 14-17.00

Hjálpargögn: Formúlublað (fylgir) Reiknivél

Nafn: _			
Kt.:			

1. (10%) Gefið er eftirfarandi jöfnuhneppi: 2

$$2x + 4y + 6z = 18$$

 $2x - y + z = 8$
 $3x - z = 3$

Leysið jöfnuhneppið með því að setja upp aukna fylkið ("augmented matrix") og beita <u>Gauss-Jordan eyðingu</u> ("Gauss-Jordan elimination") á það. Sýnið útreikninga og látið allar línuaðgerðir koma skilmerkilega fram. Sýnið prófun á svarinu!

2. Gefnir eru eftirfarandi punktar í R³:

$$P_1(3, 1, -2)$$
 og $P_2(5, 4, -3)$.

a) (5%) Ritið stikajöfnu beinnar línu ("parametric equations of the line") sem inniheldur punktana P_1 og P_2 .

b) (6%) Ritið á forminu Ax + By + Cz = D jöfnu plans ("equation of the plane") sem inniheldur punktana P_1 og P_2 og er hornrétt á plan með jöfnuna

$$5x + y - 2z = 7$$
.

3. (7%) Í þessu dæmi er fjallað um varpanir í R^2 .

Ákvarðið EITT vörpunarfylki sem framkvæmir eftirfarandi vörpun: Fyrst 30° snúning rangsælis um upphafspunkt. Síðan speglun ("reflection") um x-ás.

Notið síðan vörpunarfylkið til að reikna hvert punkturinn (2, -4) varpast.

4. (7%) Í þessu dæmi er fjallað um varpanir í R^2 .

Ákvarðið EITT vörpunarfylki sem framkvæmir speglun um línuna y = 3 - xNotið einsleit hnit ("homogeneous coordinates").

Notið síðan fylkið til að reikna hvert punkturinn (2, -4) varpast.

Sýnið útreikninga ásamt skýringum.

5. (5%) Gefið er eftirfarandi mál yfir stafrófið $\sum = \{0,1\}$

 $A = \{w \mid (w \text{ inniheldur að minnsta kosti tvo } 1\text{-bita}) \text{ og } (w \text{ inniheldur hlutstrenginn } 010) \}$

Ritið reglulega segð ("regular expression") sem lýsir málinu A.

6. (5%) Gefið er eftirfarandi mál yfir stafrófið $\sum = \{0,1\}$ $A = \{w \mid lengd \ w \ er oddatala og táknið í miðjunni er 1-biti \}$

Ritið samhengisfrjálsa mállýsingu ("context-free grammar") sem lýsir málinu A.

- 7. Gefið er eftirfarandi mál yfir stafrófið $\sum = \{a, b\}$
 - $A = \{w \mid w \text{ inniheldur oddatölufjölda af } \mathbf{b} \text{ EĐA nákvæmlega tvö } \mathbf{a}\}\$ (Athugið að átt er við "inclusive or")
 - a) (9%) Teiknið stöðurit ("state diagram") fyrir DFA ("Deterministic Finite-state Automaton") sem samþykkir ("recognizes") málið A.

b) (4%) Teiknið stöðurit ("state diagram") fyrir NFA ("Non-deterministic Finite-state Automaton") sem samþykkir ("recognizes") málið A* þar sem aðgerðin * táknar Kleene lokun ("Kleene closure") fyrir mengið A.

HR vorönn 2011

8. (10%) Gefin er eftirfarandi þrepunarskilgreining á mengi S

Grunnbrep: $(3,4) \in S$

Prepunarskref: Ef $(a,b) \in S$ þá er $(a+6,b+1) \in S$ og $(a+5,b+9) \in S$

Notið þrepun ("**structural induction**") til þess að sanna að um sérhvert stak $(a,b) \in S$ gildi eftirfarandi:

(a+b) er deilanleg með 7.

Vandið framsetningu!

Setjið fram þrepunarforsendu og sýnið hvar hún er notuð.

9.

a) (4%) Setjið fram þrepunarskilgreiningu ("recursive definition") á menginu $T = \{(a,b) \mid a \text{ er heil oddatala og b er heil tala sem er margfeldi af 3.}$

b) (8%) Er mengið T teljanlegt ("countable")? **Rökstyðjið svarið!** Ef T er teljanlegt þarf að sýna hvernig stökin í menginu eru númeruð. Ef T er ekki teljanlegt þarf að sanna að ekki sé hægt að númera stökin í menginu?

EINUNGIS FYRIR ÞÁ SEM TAKA NETAFRÆÐI.

10. (10%) Gefið er eftirfarandi óstefnt net. Beitið reikniriti Dijkstra til að finna stystu leið milli punkta númer **a og g**. Sýnið **skilmerkilega og nákvæmlega <u>hvert einasta</u>** skref. Framkvæmið ekki meiri reikninga en þörf er á. Fyllið út í meðfylgjandi töflu, þannig að sjáist í hverju skrefi hvaða hnútar standa til boða og hver þeirra er valinn. Sýnið bæði stystu leiðina og vegalengd hennar.

Hnútarnir eru a, b, c, d, e, f, g og h. Á meðfylgjandi blaði er teikning af netinu.

Vegalengd milli a og b er 5.
Vegalengd milli a og e er 18.
Vegalengd milli a og h er 13.
Vegalengd milli b og c er 7.
Vegalengd milli b og d er 13.
Vegalengd milli b og e er 12.
Vegalengd milli c og d er 3.
Vegalengd milli c og e er 4.
Vegalengd milli d og g er 20.
Vegalengd milli e og f er 4.
Vegalengd milli e og g er 9.
Vegalengd milli f og g er 8.
Vegalengd milli f og h er 10.
Vegalengd milli g og h er 29.

Númer	Hnútar	a	b	c	d	e	f	g	h
1	{}	0	∞						

EINUNGIS FYRIR ÞÁ SEM TAKA NETAFRÆÐI.

11. a) (3%) Teiknið netið C_6 ? Er C_6 tvíhlutanet ("bipartite graph")? Rökstyðjið svarið.

b) (3%) Fyrir hvaða gildi á n $\,$ er til Hamilton vegur ("Hamilton path") í netinu $\,K_{n,20}\,\,$?

c) (4%) Finnið fjölda leggja ("edges") í netinu Q_{10} . Rökstyðjið svarið!

EINUNGIS FYRIR ÞÁ SEM TAKA LÍKINDAREIKNING.

- **10.** Líkur þess að móðurborð bili á ábyrgðartíma eru 15%. Skóli kaupir 10 slík móðurborð.
 - a) (4%) Reiknið líkur þess að nákvæmlega 2 móðurborð séu gölluð. Sýnið útreikninga.

b) (4%) Reiknið líkur þess að fleiri en 2 móðurborð séu gölluð. Sýnið útreikninga.

EINUNGIS FYRIR ÞÁ SEM TAKA LÍKINDAREIKNING.

11.	(4%) Finnið fjölda mismunandi umraðana á stöfunum í orðinu SAMANSAFN
	Reiknið út úr svarinu og sýnið útreikninga.

- **12.** Bílnúmer skulu hafa 6 stafi. Fyrst koma 4 bókstafir og síðan 2 tölustafir. Gerum ráð fyrir 30 bókstöfum í stafrófinu og að öll slík bílnúmer séu leyfileg (t.d. BXEF23, TTTT70 og KCTK00).
 - a) (3%) Hve mörg mismunandi bílnúmer eru til? Setjið upp svarið og reiknið út úr því.

b) (5%) Sé bílnúmer valið af handahófi finnið þá líkur þess að röð bókstafanna í bílnúmerinu brjóti ekki í bága við stafrófsröð, þ.e. að alltaf þegar einn bókstafur er á undan öðrum bókstaf í bílnúmerinu þá sé hann ekki á eftir honum í stafrófinu. Athugið að sami bókstafur má koma fyrir oftar en einu sinni í bílnúmerinu. Setjið upp svarið og reiknið út úr því.